מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את משוררי התחייה חיים נחמן ביאליק ורחל ואת נושאי שיריהם
- לזהות אמצעים אמנותיים כמו דימוי, מטאפורה, האנשה ואנאפורה בשירים
- להשוות בין סגנון הכתיבה של ביאליק לסגנון הכתיבה של רחל

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה כללית

- 1. א – ביאליק
- 2. ב – קצרים ופשוטים
- 3. א – גוזל

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך הוא מכונה בתולדות הספרות העברית
- 2. נכון – השיר משלב תיאור טבע עם רגשי אהבה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

- 1. ביאליק
- 2. פשוטים

חלק ד' – התאימו בין השיר לתוכן שלו

- 1 – ג (פנייה לדמות נשית וחלום אהבה שהוחמץ)
- 2 – ב (מתח בין מסורת השכלה בבית המדרש)
- 3 – א (בת מלך כלואה במגדל ונער עני)

חלק ה' – שאלות פתוחות קצרות

- 1. ביאליק כותב שירים ארוכים ומורכבים יותר על בדידות וגורל, רחל כותבת שירים קצרים ופשוטים על געגוע וטבע

חלק ו' – כתיבה יוצרת

- 1. יש לבדוק שהתלמיד בחר שיר מהרשימה, הסביר את תוכנו בקצרה והתייחס לרגש אישי שהשיר מעורר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ביאליק ורחל
- למשל אנאפורה בשיר רק על עצמי לספר ידעתי, או מטאפורה בשיר גן נעול
- ביאליק כותב שירים ארוכים יותר על בדידות וגורל, רחל כותבת שירים קצרים ופשוטים על געגוע וטבע

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקרוא בקול קטעים קצרים מהשירים המקוריים לפני תחילת הפעילות
- אפשר לחלק את הכיתה לשתי קבוצות - קבוצה על ביאליק וקבוצה על רחל ולערוך השוואה משותפת בסוף
- כדאי להתייחס בעדינות לנושאים של בדידות וגעגוע שעולים בשירים

דף תרגול: שירת התחייה – ביאליק ורחל

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בתקופת התחייה פעלו שני קולות שירה גדולים: ביאליק, שכתב על בדידות וגעגוע לנעורים שאבדו, ורחל, שכתבה שירים קצרים ופשוטים על חיי החלוצים בכנרת. נכיר את השירים, נזהה אמצעים אמנותיים ונחשוב מה הם אומרים לנו היום.

בנק מילים: ביאליק | פשוטים

1 חלק א' – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי כתב את השיר הכניסיני תחת כנפך?

א) ביאליק ב) רחל ג) שאול טשרניחובסקי

2. איך אפשר לתאר את השירים של רחל?

א) ארוכים ומורכבים ב) קצרים ופשוטים ג) שירי ילדים מצחיקים

3. בשיר לבדי, איזו דמות נשארת תחת כנפי השכינה בבית המדרש?

א) גוזל ב) חייל ג) דייג

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביאליק נקרא המשורר הלאומי	☐	☐
2	השיר כנרת הוא שיר נוף ואהבה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. את השיר הכניסיני תחת כנפך כתב _____

2. רחל כתבה שירים קצרים ו_____

4 חלק ד' – התאימו בין השיר לתוכן שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הכניסיני תחת כנפך	___	**א.** בת מלך כלואה במגדל ונער עני
2. לבדי	___	**ב.** מתח בין מסורת השכלה בבית המדרש
3. אגדת שלושה וארבעה	___	**ג.** פנייה לדמות נשית וחלום אהבה שהוחמץ

5 חלק ה' – שאלות פתוחות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין הסגנון של ביאליק לסגנון של רחל

6 חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מהשירים שלמדנו וכתבו פסקה קצרה שבה תסבירו על מה הוא מדבר ואילו רגשות הוא מעורר בכם

כרטיס יציאה

מי היו שני המשוררים שלמדנו עליהם בשיעור הזה?

ציינו אמצעי אמנותי אחד שלמדנו ושם שיר שבו הוא מופיע

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️